

Sayın Divan, sayın Protokol, sayın Vekilim, çok değerli T.E.B. Başkan ve Merkez Heyeti Üyelerim, Denetleme Kurulu Başkan ve Üyelerim, Yüksek Haysiyet Divanı Başkan ve Üyelerim, saygıdeğer Eczacı Odası Başkan ve Yöneticilerim, değerli TEKB Başkanım, Kooperatiflerimizin değerli Başkan ve Yöneticileri, geçmiş dönem Başkanlarım, sayın Dekan ve Öğretim Üyelerim, değerli meslektaşlarım, T.E.B.'in kıymetli emekçileri, sevgili konuklar; sizleri Bursa Eczacı Odası Yönetim Kurulum ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime Filistin ile İsrail arasında devam etmekte olan savaş durumu hakkında endişemi ifade ederek başlamak istiyorum. Bildiğiniz üzere, 7 Ekim 2023 tarihinde Hamas'ın silahlı kanadı tarafından **Aksa Tufanı Operasyonu** adıyla İsrail geneline geniş çaplı bir saldırı düzenlendi. Saldırı sonrası İsrail, Hamas için savaş ilanı kararı almış ve çıkan çatışmalarda en az 5.200'den fazla kişi ölmüş, 18.000'den fazla kişi yaralanmıştır. 1 milyon 500 bin kişi yerinden edilmiştir. Bu insanlık dramının bir an önce son bulması tek dileğimiz.

Bugünlerde biz ülke gündeminde neler konuşuyoruz.

Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay'ın yetkileri konusu Türkiye gündeminde yerini korumakta. Pek çok platformda bu konunun dile getirildiğini görmekteyiz. Ben hukuk eğitimi almadım. Bilmediğim bir konuda fikir yürütmem doğru olmaz. Sadece şunu söyleyebilirim:

Türkiye Cumhuriyeti demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir. Bu bizim vazgeçilmez temel ilkelerimizdendir. Mahkemelerde tesis edilmiş kararlar hukukun güvencesidir. Bizler bugün bu kürsüden düşüncelerimizi paylaşabiliyorsak bunu 'hukukun üstünlüğü ve kuvvetler ayrılığı ilkelerine' borçluyuz. Bu kavramların her zaman el üstünde tutulması gerektiği düşüncesindeyim.

Eczacılık gündemine başlamadan önce yakın zamana dek etkisini sürdüren pandemi döneminde ve 11 ilimizi etkileyen 45 binden fazla can kaybının yaşandığı 6 Şubat depremi sonrasında diğer tüm sağlık camiamız gibi eczacılarımızın gösterdiği özveri ve mesleki dayanışmayı anmadan geçemem. Bu süreçte toplum sağlığı için sergilediği olağanüstü çabalarıyla, mesleğimizin onurunu en üst düzeye taşıyan **gizli kahramanlarımızı** yürekten tebrik ediyorum.

Eczacılık, toplumun sağlık altyapısının en temel taşlarından biridir ve her bir eczacının emeği, toplum sağlığını bir adım ileriye taşımaktadır ve bu ölçülemeyecek kadar değerli bir katkıdır.

Eczacılık; bilgi, özveri ve insani değerlerle yoğrulmuş, onurlu bir meslektir. Bizler, toplum sağlığının korunmasında ve geliştirilmesinde kritik bir role sahip kişiler olarak, mesleğimizin sadece bugününü değil, yarınını da şekillendirme gayreti içindeyiz.

Dünya genelinde ve ülkemizde de etkili olan enflasyon ve bunun getirdiği ekonomik durum, bizleri yeni sorunlar ile yüz yüze getiriyor. Bu konulardan kısaca bahsetmek istiyorum.

Bölgemizde eczanelerimiz ile yaptığımız görüşmelerde eczane ekonomilerinin diğer sorunlarımızın önüne geçtiğini görmekteyiz. Asgari ücret artışları, SSK işveren prim ödemeleri, kira giderleri ve diğer eczane işletme maliyetleri katlanılamaz düzeylere gelmesine rağmen

ilaçtaki karlılık oranlarının yıllar içerisinde adeta erimesi eczane ekonomilerinin sürdürülmesini imkansız hale getirmekte.

Yıl	Yasal Eczacı Kârı	Öd+Tic.İsk.	Mal Faz. İsk.	Kurum İsk.	Eczacı Kârlılığı
2010	17,55%	4,34%	9,54%	13,95%	29,76%
2011	17,49%	3,45%	9,49%	19,69%	28,91%
2012	17,45%	1,15%	9,29%	22,87%	26,67%
2013	17,34%	1,05%	8,44%	24,27%	25,57%
2014	17,18%	1,11%	8,16%	24,02%	25,24%
2015	17,02%	1,09%	7,45%	24,56%	24,65%
2016	16,95%	1,08%	6,45%	23,76%	23,92%
2017	16,79%	1,09%	6,39%	23,73%	23,74%
2018	16,54%	1,03%	5,81%	23,87%	23,10%
2019	16,37%	1,07%	5,32%	24,39%	22,56%
2020	16,21%	0,97%	5,08%	25,01%	22,12%
2021	15,96%	0,90%	5,26%	24,39%	22,06%
2022	16,63%	0,79%	4,74%	23,27%	22,22%
2023 Ağustos	17,59%	0,61%	4,49%		23,15%

Ciddi maliyet sorunları Ecza Kooperatiflerimiz için de geçerli. Artan yakıt maliyetleri, sürekli yükselişte olan hizmet giderleri Kooperatiflerimizi de zor bir süreçte sokmakta. İlaç firmaları satış koşullarını 60 güne ya da 45 güne çektiği durumlarda bile, kooperatiflerimizin eczaneler ile yapmış olduğu aidiyet anlaşmaları gereği satış koşullarını yine 3 ay vadeli olarak sürdürdüğünü görmekteyiz. Bu eczaneler için can suyu anlamına gelse de Kooperatiflerimiz açısından baktığımızda aylık %4 gibi bir maliyet ile aradaki vade farkının finanse edilmesi anlamına gelmektedir.

Ayrıca TİTCK'nın 'beşeri ve tıbbi ürünler için iyi dağıtım uygulamaları'nın kooperatiflerimizde dönüşüm maliyetleri oluşturması beklenmektedir.

Özellikle 2024 yılından itibaren etkisini hissetmeye başlayacağımız bu etkiler ve enflasyona bağlı mevcut ekonomik daralma zaten %0,5 net kar oranları ile hizmet faaliyetlerini devam ettiren kooperatiflerimizin yeni yılda aynı koşullarda hizmet vermesini imkansız hale getirmekte. Servis sayılarının azalması ve ciro pirim oranlarının düşmesi ya da tamamen kaldırılması kaçınılmaz.

İlaç fiyatlandırması, hem eczane ekonomileri hem de hastanın ilaca erişimi açısından hayati bir konudur. Mevcut ilaç fiyat kararnamesindeki değişiklikler, eczanelerimizin karlılığını ve hastalarımızın ilaca erişimini doğrudan etkilemektedir. Bu nedenle, ilaç fiyatlandırma

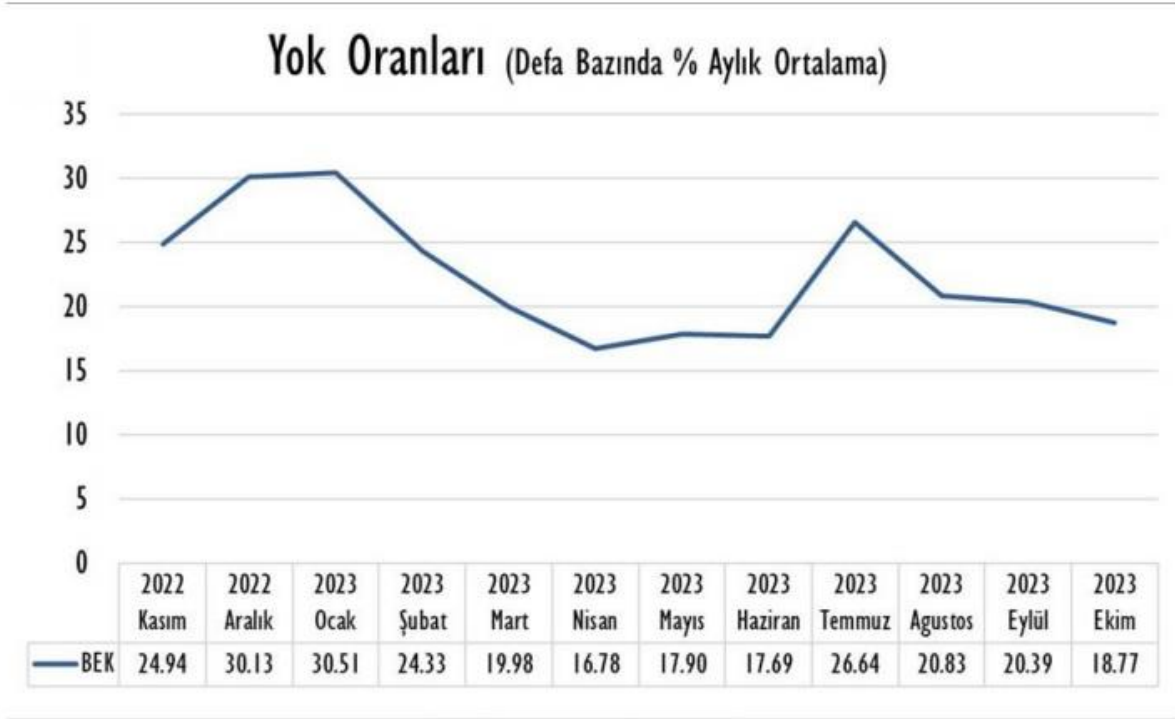
mekanizmaları üzerine aktif bir diyalog yürütülmeli ve ilaç endüstrisi ile hükümet arasındaki müzakerelerde eczacıların sesinin duyurulmasını sağlamalıyız.

Peki İFK'nın etkilerini nasıl hissediyoruz;

- Geri ödeme kapsamında yer alan ilaçların temininde kısıtlamalara gidildiğini görüyoruz.
- Hastaların tedavileri için gerekli ilaçlara erişebilmeleri için kendi bütçelerinden ödedikleri ek ücretlerin, fiyat farklarının her geçen gün daha da arttığını görüyoruz.
- Her geçen gün daha da artan ilaç yoklukları ve ilaçlara erişim olanakları kısıtlı hale geliyor,
- Yeni nesil olarak tanımlanan, nano teknoloji üretim ya da akıllı ilaçların ülkemizde erişime açılmadığını ve hastaların yeni tedavi olanaklarından hiç faydalanamadığını görüyoruz.
- Hastaların tedavilerinin hızlı ve eksiksiz biçimde sağlanabilmesi engellenmiş oluyor.
- Yarım kalan tedaviler nedeni ile oluşabilecek komplikasyonların hasta güvenliğini tehdit ettiğini ve sağlık maliyetlerinin daha da arttığını görüyoruz.

Kısaca İFK pek çok istenmeyen sonucu da zincirleme bir şekilde beraberinde getirmektedir.

İlaç ödemelerinde baz alınan euro kuru halen 14.0382 olarak kabul edilmektedir.

İlaç zammının yapıldığı dönemde ilaç yoklarının azaldığını fakat halen ilaçların yaklaşık %20 oranında bulunmadığını görmekteyiz.

Geçtiğimiz günlerde bir ilaç firmasının ürününü Türkiye’den çekme kararı alması gündem olmuştu. Başka ilaç firmalarının da bu şekilde bir tavır sergileme ihtimalini göz ardı etmememiz gerekir. Firmaların üretmek zorunda olduğu miktarda üretim ile sadece kanuni zorunluluğunu yerine getirecek miktarda piyasaya ilaç sürmesi tedarikçi depolarımızda yeterli stok devamlılığını engelliyor ve ilaç yoklarının azalmasına çare olmuyor.

Eczacılık hizmetlerinin kalitesini artırmanın anahtarlarından biri, nitelikli ve iyi eğitilmiş personel desteğidir. Ancak, ülkemizde nitelikli eczane personeli bulmak giderek zorlaşıyor. Eczacı yardımcıları, teknisyenler ve diğer sağlık profesyonellerinin eğitimindeki eksiklikler, bu zorluğun temel nedenlerinden biridir. Mesleki eğitim kurumlarıyla iş birliği yaparak, bu alandaki eğitim programlarını geliştirmeli ve eczane hizmetlerimizi bu nitelikli çalışanlarla zenginleştirmeliyiz.

Türk Eczacıları Birliğimizin 08.11.2023 tarihli yazısında OECD 2021 verilerine göre; gerek tedavide gerekse sağlığın korunmasında sağlık sisteminin olmazsa olmaz bir unsuru olarak tanımlayacağımız ilaçlara ilişkin gayri safi milli hasıla içerisinde ilaca ayrılan pay OECD ülkelerinde ortalama %1,8 olarak gerçekleşmişken, Türkiye %0,84’lik bir pay ile ortalamanın en alt sıralarında yer almaktadır.

Değerli meslektaşlarım. Teşhis ve tedavi süreçlerinin giderek dijital hale dönüştüğü bu çağda, eczacıların da bu güncel duruma entegre olmaları kaçınılmazdır.

Ayrıca, sürdürülebilir sağlık sistemlerinin oluşturulmasında eczacılık mesleğinin rolü, yeni küresel sağlık politikalarıyla daha da önem kazanmaktadır. Bu politikalar, özellikle kronik hastalıkların yönetimi, aşı uygulamaları ve acil durum hazırlıkları gibi alanlarda eczacıların katılımını arttırmayı amaçlamaktadır.

Değerli meslektaşlarım, bu dönüşümün parçası olarak bizler, dünya çapında meslektaşlarımızla bilgi ve deneyimlerimizi paylaşmalı, yeniliklere açık olmalı ve sürekli mesleki gelişimi bir öncelik olarak görmeliyiz.

12-15 Ekim 2023 tarihlerinde Ankara’da düzenlenen 16. Türkiye Eczacılık Kongresi’ne katılım sağladık. Son derece verimli geçen kongrede Avrupa’da halen uygulanmakta olan gelişmiş eczacılık uygulamalarından pek çok örnekler gördük. Grip aşılı, Covid 19 aşılı ve diğer tür aşılıların Belçika, Danimarka, Fransa, Yunanistan, Almanya, İrlanda, İtalya, Letonya, Norveç, Polonya, Portekiz, Romanya, İsviçre ve İngiltere’de eczane ortamında serbest eczacılar tarafından uygulandığı bilgisini tazelemiş olduk.

Eczacılık Kongresi’nde bahsi geçen diğer önemli eczacılık uygulaması ise ilaç kullanımı incelemesi ‘MUR’:

MUR tanım olarak ilaç kullanımını optimize etmek ve sağlık sonuçlarını iyileştirmek amacıyla hastanın ilaçlarının yapılandırılmış bir biçimde değerlendirilmesidir. Bu hizmet ile eczacı tarafından tedavi hatalarının en aza indirilmesi ve ilacın etkisinin maksimize edilmesini sağlamış oluyor. Bu hizmet de 19 ülkede mevcut.

Bu Kongre’de ayrıca giyilebilir dijital teknolojiler, bilgisayar ve cep telefonu diagnostik uygulamaların da halen pek çok Avrupa ülkesinde aktif olarak kullanılmakta olduğunu gördük.

Sadece Fransa örneğine bakalım;

2017: Yeni çıkan bir yasa ile serbest eczacılar tarafından grip aşısı ile ilgili proje yürütülmesine izin veriliyor,

2019: Fransa'daki bütün eczacıların aşılama yapmasına izin veriliyor, ' Tabi ki eksiksiz aşılama eğitim programı ve eczanede özel konsültasyon alanı oluşturmak kaydıyla'

2020: 2.4 milyon kişi her 4 kişiden biri eczanelerde aşılanıyor,

2022: Fransa'da uygulanan Covid 19 aşılarının yaklaşık %60'ı eczacılar, %25'i hekimler ve %15'i hemşireler tarafından uygulanmış oluyor.

Neden önce bu örnekler ile başladım;

Halen ülkemizde ardı ardınca açılan eczacılık fakültelerini, yakın bir süreç içerisinde mezun olacak eczacı meslektaşlarımızı da dikkate aldığımızda mevcut eczacı sayımızın 2 katına çıkması beklenmektedir. Bu durum beraberinde yardımcı eczacılarımızın ya da yeni mezun meslektaşlarımızın iş istihdamını daha da güçleştirecektir. İşte bu bahsettiğimiz klinik eczacılık uygulamaları yeni istihdam alanları oluşturabilir.

Geleceğimizin eczacılığında bu alanların ve eczacılık uygulamalarının önemli yer tutacağı düşüncesindeyim.

Türk Eczacıları Birliği, meslektaşlarımızın haklarını koruyan, eczacılık mesleğinin gelişimine öncülük eden ve eczacıların sesini toplumsal ve resmi platformlarda duyuran bir kurumsal yapıdır.

Merkez Heyetimiz, eczacıların mesleki ve sosyal çıkarlarını savunurken, sağlık politikalarının şekillendirilmesinde de etkin bir role sahiptir. Yürütülen çalışmalar, eczacılık pratiğini doğrudan etkileyen mevzuatlara yön verirken, meslektaşlarımızın karşılaştığı sorunların çözümü için de yasal ve idari girişimlerde bulunmaktadır.

TEB uluslararası alanda da aktiftir. FIP, PGEU ve diğer uluslararası kuruluşlarla iş birliği içinde, Türk eczacılığının küresel platformlarda temsil edilmesine öncülük eder.

Tam bu noktada bir tespiti dile getirmek istiyorum.

Meslektaşlarım ile yaptığımız görüşmelerde Merkez Heyetimizin tabandan gelen geniş bir temsiliyete sahip, sorunların çözümüne odaklı, proje üreten bir yapıda olması gerektiği konusunda fikir birliği içinde olduğumu gördük.

Tabi ki burada bu görevi halen sürdürmekte olan değerli Merkez Heyetimizin ve bu göreve talip olan her meslektaşımızın bu yetkinlikte olduğunu ve bu görevi layıkıyla başaracakları düşüncesindeyim.

Fakat bununla birlikte bürokrasiye yakın, kanun yapıcılarımız ile sürekli görüşme halinde olan, Ankara'da yerleşik bir Ankara Eczacı Odası'nın;

Ya da ilaç sanayinin kalbi İstanbul'da, ciddi sayıda serbest eczane, kamu eczacısı ve sanayi eczacısı üyesi bulunan, mesleğimizin sorunlarının hemen hemen tamamına hakim bir İstanbul Eczacı Odası'nın;

Geçmişten günümüze pek çok mesleki sorunumuzun çözümünde fikir ve katkıları ile paylaşımcı ve katılımcı duruşunu sergileyen bir Bursa Eczacı Odamızın da Merkez Heyeti'nde temsiliyet bulması gerektiği düşüncesindeyim.

Bizler, ancak kolektif bir çaba ve kararlılıkla, eczacılığın karşı karşıya olduğu zorlukları aşabilir ve mesleğimizi yeni zirvelere taşıyabiliriz.

Bir Afrika atasözü ile sözlerimi sonlandırıyorum: "Hızlı gitmek istiyorsanız, yalnız gidin; Ama eğer uzaklara gitmek istiyorsanız, birlikte gidin."

Değerli katılımlarınız için teşekkür ediyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Ecz. Adnan Erakın
Bursa Eczacı Odası Başkanı